

Martinov glas

Včeraj za danes in jutri.

Glasilo občine Šmartno pri Litiji - številka 10 - leto izdaje 4 - december 2009

ŽUPANOV KOTIČEK

Veseli december

Ena sama tema in turobni dnevi. Miklavž je že obiskal našo mladino in razveselil tudi koga izmed nas starejših, saj so mladostna leta še zelo živa.

Pred nami je zaključek leta in spet se bo vse začelo od začetka. Proračun je v pripravi in čaka na potrditev Občinskega sveta. Predlogov za razdelitev proračunskih sredstev je veliko, bolj malo pa idej od kod vzeti. Redka posejnost občine (57 prebivalcev na km²) terja velike stroške vzdrževanja in pljuženja cest, zato se ni čuditi, da so nekatere datjave zelo visoke. Ceste so večinoma uničene in jih bo potrebno popraviti, samoprispevki so preteklost. No, optimizma nam ne manjka in ob pričakovanju božiča, novega rojstva, se radost novega življenja naseli v naše duše. Naši vnuki nam dajejo voljo do življenja, zaradi njih vztrajamo na začrtani poti.

Voščim vam blagoslovljene božične praznike, veliko notranjega miru, v novem letu 2010 pa zdravja in veselih dni, ki v življenju še kako prav pridejo.

Vaš župan
Milan Izlakar

Želimo vam
vesele praznike
ter zdravo in uspešno
leto 2010!

Uredništvo

TRADICIONALNI NOVOLETNI KONCERT

Pihalni orkester Litija

Pihalni orkester Litija že nekaj let zaključuje svoje delovno leto s tradicionalnim novoletnim koncertom. Ker želimo tovrstno kulturo čim bolj približati našim krajanom, je vstop na koncerte brezplačen.

Priprava tovrstne prireditve pa je letos še posebej velik organizacijski in finančni izziv, saj pripravljamo slavnosti koncert ob 110 letnici Pihalnega orkestra Litija. Slavnostni koncert bo 27. decembra ob 18. uri v športni dvorani Litija. Gostili bomo Zorana Predina in Pihalni orkester Divača.

Na vse bralce naslavljamo prošnjo za organizacijsko in finančno pomoč pri pripravi koncerta. Vsak prispevek bo v veliko pomoč pri razvoju tovrstne kulturne dediščine.

V bližajočem se prazničnem času bo veliko družabnih prireditev in v kolikor želite, da si povabljeni dogodek vtisnejo v spomin nas povabite k sodelovanju.

Za vašo pomoč in sodelovanje se vam godbeniki že vnaprej iz srca zahvaljujemo in vas še enkrat vabimo na slavnosti koncert.

V novem letu vam želimo obilo sreče in prijetne glasbe.

Predsednik PO Litija: Rok Berdajs

Pihalni orkester Litija, CKS 2, p.p. 66, 1270 Litija. 041 447 381 e-posta: godba.litija@gmail.com
TRR: NLB d.d.št. 02 023 - 00166057 29

Elesu delno gradbeno dovoljenje

Sredi oktobra je Ministrstvo za okolje in prostor izdalo Elesu delno gradbeno dovoljenje za gradnjo 2x400 kV daljnovoda Beričevo-Krško. Osnova zanj je pridobljenih 1083 od 1259 pravic za gradnjo oziroma služnostnih pogodb, kar predstavlja 86 odstotkov vseh potrebnih pogodb.

Dobrih 80 kilometrov dolga trasa daljnovoda bo potekala skozi 9 občin oziroma 3060 parcel v 35 katastrskih občinah, ki so v lasti 1715 lastnikov. Pred samo gradnjo bo potrebno urediti dovozne poti do 227 daljnovodnih stebrov. Ker je kar 70 odstotkov trase gozd, bo potrebno posekati okoli 45.000 m³ lesa. V Elesu predvidevajo, da bodo začeli s samo gradnjo sredi naslednjega leta. S samimi poseki pa čim prej, ker je zimski čas primeren za tovrstna dela. Istočasno bodo strokovne ekipe pospešeno nadaljevale s pridobivanjem še preostalih manjkajočih pravic za gradnjo.

Po tem, ko so v Elesu prejeli delno gradbeno dovoljenje, je vodstvo družbe sprejelo ekipo, ki je delala na pri-

pravi gradnje daljnovoda in investicijsko ekipo, ki bo nadaljevala s samo gradnjo. Že v naslednjih dneh so predstavniki investicijske skupine začeli z obiski po vseh desetih, kjer poteka trasa daljnovoda (Dol pri Ljubljani, Ljubljana, Šmartno pri Litiji, Ivančna Gorica, Litija, Šentrupert, Mokronog - Trebelno, Sevnica, Škocjan, Krško).

Čeprav so s predstavniki omenjenih občin predstavniki Elesu že sodelovali pri umeščanju daljnovoda v prostor, želi sedanja investicijska ekipa vzpostaviti z njimi dobre odnose in tvorno sodelovanje, da bi imeli kar najmanj težav pri sami gradnji daljnovoda, ki bo trajala slabi dve leti.

Minka Skubic

Martinov sejem 2009

Ob občinskem prazniku je to leto Martinov sejem potekal na trgu ob šmarski cerkvi.

Martinov sejem, ki že tradicionalno poteka ob občinskem prazniku občine Šmartno pri Litiji, je bil letošnje leto popoldanski uvod v večerno Martinovanje s krstom mošta. Na lično založenih stojnicah kmetij Barle, Dremelj, Bitenc, Mulej, Kmetije na Jasi, Društva podeželskih žena Polšnik ter Sadjarskega društva Litija smo lahko našli veliko vrst domačega peciva, raznovrsten kruh iz krušne peči, zeliščne čaje, med, medico, propolis, izdelke iz čebelnjega voska, jabolka, jabolčni kis in še marsikaj. To leto so rokodelce zastopali: Renata Bukovec z vitraži in sli-

kami na les, Hinko Celestina z leseni izdelki, Lucija Tičar z ročno tkanimi izdelki ter Radovan Pajič z ročno pletenimi košarami. Svojo dejavnost so na stojnicah predstavili še otroci Osnovne šole Šmartno pri Litiji, Vrtec Ciciban ter Javni zavod Bogenšperk, ki je bil z Občino Šmartno pri Litiji tudi organizator sejma.

Seveda pa kot se za čas ob godu sv. Martina spodobi, smo mlado vino lahko poskusili na Martinovanju, ki so ga pripravili člani vinogradniškega društva ŠTUC Šmartno.

J. Vovk

Navdušenje na Martinovo

Mladinska skupina šmarskega orkestra je publiko navdušila tudi na Martinovo, v športni dvorani gimnazije Litija.

S člani litijske Tolkalne skupine Perakšns, so pod vodstvom Helene Vidic in Anžeta Kristana predstavili skladbe slovenske zabavne, latino in rock glasbe. Poslušalce so presenetili z izvrstnimi priredbami in domiselno sceno. Še posebej je vse prisotne navdušilo izvajanje skladbe Bohemian rhapsody legendarnih Queenov. Tamburaši in bobnarji so skladbe izvedli ob spremljavi vokalistov Hane Hribar, Irme Hostnik, Darke Vidica in Mihe Hribarja, na klavirju jih je pri nekaterih pesmih spremljala Tina Logar.

Minka Savšek

KOLEDAR PRIREDITEV V NOVEMBRU 2009				
dan	datum	ura	prireditev	kraj
PETEK	11.12.	18.00	Filmski večer: OKUS EVROPE – Uroš Lebar	Kulturni center na Stavbah
TOREK	15.12.	19.00	Potopis: Erna Jurič- Ladak	Knjižnica Litija
SREDA	16.12.	10.00	UTŽO* – predpraznična delavnica izdelkov iz keramike	Knjižnica Šmartno
PETEK	18.12.	19.00	Klubska scena – večer poezije ob glasbi	Mladinski center Litija
SOBOTA	19.12.	10.00	OTROŠKA MATINEJA z obiskom DEDKA MRAZA	Kulturni center na Stavbah
			Pika in Dedek Mrz – Kranjski komedijanti	
TOREK	22.12.	18.00	BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT	Kulturni center na Stavbah
			Glasbene šole Litija-Šmartno	
TOREK	22.12.	18.00	Ura pravljic	Knjižnica Litija
PETEK	25.12.	19.30	BOŽIČNI KONCERT – Zbor sv. Nikolaja	Litijska cerkev sv. Nikolaja
NEDELJA	27.12.	18.00	Tradicionalni BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT	Športna dvorana Litija
			Pihalnega orkestra Litija z gosti: Zoran Predin in Pihalni orkester Divača	
(*UTŽO – Univerza za tretje življenjsko obdobje)				

Upravna enota Litija objavlja na podlagi 40. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 85/2009)

JAVNI POZIV ZA LEGALIZACIJO OROŽJA

Imetnik, ki poseduje orožje brez veljavne listine za posest ali nošenje orožja, lahko v obdobju **od 14. 11. 2009 do 14. 02. 2010**

poda na upravni enoti, na območju katere ima prijavljeno stalno prebivališče, vlogo za pridobitev ustrezne orožne listine po Zakonu o orožju (Uradni list RS, št. 23/2005 – uradno prečiščeno besedilo in 85/2009, v nadaljevanju ZOro).

Vlogo za legalizacijo orožja je potrebno oddati na za to določenih obrazcih, ki jih dobite na upravni enoti, brez istočasnega prinašanja orožja na upravno enoto. Ob vložitvi vloge je potrebno upravnemu organu predložiti identifikacijski dokument, izjavo o pridobitvi orožja in podatke o orožju, ki ga prijavlja (znamka orožja, model, tovarniška številka, kaliber).

Upravna enota bo po prejemu vloge za legalizacijo orožja izdala potrdilo, ki bo imetniku omogočalo hrambo orožja doma ter prenos prijavljenega orožja k izbranemu puškarku in kasneje na pristojno upravno enoto. Brez ustrezne identifikacije orožja in ugotovitve njegove brezhibnosti legalizacija ni mogoča, zato je pregled orožja pri puškarku obvezen.

Podrobnejše informacije v zvezi z legalizacijo orožja dobite na Upravni enoti Litija, Jerebova ulica 14, tel. 01 8962 348 in na spletni strani :

<http://www.upravneenote.gov.si/litija/>.

načelnik: Marjan Mali

Prvi tečaj za turistične vodnike po Srcu Slovenije

V oktobru in novembru je v Kamniku potekalo prvo usposabljanje za pridobitev licence za turistične vodnike za celotno območje Srca Slovenije, na katerem so tečajniki spoznavali tudi območje Šmartna pri Litiji.

Tečaj je izvedla Agencija za razvoj turizma in podjetništva v občini Kamnik, udeležilo pa se ga je okrog 30 posameznikov. V sklopu predavanj so bile obravnavane teme s področja zgodovine, geografije, etnologije, umetnostne zgodovine območja Srca Slovenije ter retorika in tehnike vodenja.

Po celotnem območju je bila izvedena tudi študijska tura, za pridobitev licence pa so udeleženci morali opraviti celodnevni izpit, na katerem je bil poudarek na praktičnem vodenju po terenu. Tečaj za turistične vodnike je podprl tudi Center za razvoj Litija, ki je lastnik in upravljalec blagovne znamke Srce Slovenije, ki v obliki srca sega od vzhodnih obronkov Ljubljane do prvih posavskih ravnin. Blagovna znamkapostaja sinonim za srčnost ljudi in podpira tudi skupni turistični razvoj, pa tudi druge projekte, ki vplivajo na večjo kakovost bivanja.

Upamo, da bodo novi licenčni turistični vodniki uživali v svojem delu in obiskovalcem predstavili skrite kotičke našega Srca.

Ana Savšek

EKO KOTIČEK

Ogrevanje v Šmartnem

Nekateri so že zamenjali, drugi to načrtujejo, tretji se sprašujejo in čakajo ali bo stara dobra »štadler'ca« na drva še držala to zimo. Govorim o ogrevalnem sistemu. Če se sprehodimo po Šmartnem je hitro jasno, da se ogrevamo na drva, premog, plin, kurilno olje, biomaso, verjetno kje tudi na elektriko in toplotno črpalko. Vsakega je nekaj in vsak se pri menjavi ogrevalnega sistema odloča sam glede na svoje prepričanje, prepričevanje mojstrov in finančno stanje. Verjetno bi bilo smiselno, če bi vsaka občina imela izdelano srednjeročno in dolgoročno strategijo zagotavljanja energije. Strategiji bi moral slediti akcijski načrt s konkretnimi ukrepi, investicijami in projekti. S takšnimi usmeritvami bi se občani verjetno lažje odločali za investicije v nove ogrevalne sisteme, možno bilo pripraviti skupne projekte in jih morda prijaviti na domače javne razpise ali razpise EU ter pridobiti dodatna sredstva. Če ne drugega, bi bilo s takšno strategijo bolj jasno kakšen energetski potencial ima občina sama, kaj so tisti lokalni viri, ki se jih splača izkoriščati in kaj lahko pričakujemo občani. Dolgoročno bi se zagotovila tudi večja energetska neodvisnost. Do takrat lahko tudi sami vidimo da nekaterih energetskih potencialov v občini ni, drugi pa kar ležijo po tleh v gozdu. Biomasa je v Šmartnem vsekakor energetski potencial, razmisliti pa bi veljajo tudi o drugih.

mag. Roman Tomažič

Več o okoljski tematiki in ukrepih na: 99okoljuprijaznihnasvetov.blogspot.com.

Aktivnosti društva upokoencev

Zgodilo se je

V petek, 23. oktobra, smo se s planinci – pohodniki podali v neznano. Peljali smo se mimo Zagorja skozi Podkum in Sopoto do Jagnjenice, od koder smo se napotili peš do Svibnega, kjer smo od domačega predsednika Turističnega društva zvedeli veliko zanimivega o tem kraju in njegovi okolici. Pri organizaciji izleta nam je pomagal tamkajšnji župnik Janez Jasenc, ki je poprej več let župnikoval v Štangi.

V sredo, 28. oktobra, smo organizirali v gostilni Maček srečanje z letošnjimi jublanti. Od 40 vabljenih jih je prišla dobra polovica. Čestitali smo jim, jih pogostili in z njimi pokramljali.

Dva dni pozneje je potekala v šolski avli prireditev ob ustanovitvi Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki se je je udeležilo veliko naših članov.

V ponedeljek, 2. novembra, smo si za deseti rekreacijski ponedeljek izbrali pot Jelša – Cerovica – Jablanica – Šmartno, v petek, 6. novembra, pa smo ob zvokih ansambla »Naš ta mlad« martinovali v gostišču Pustov mlin, kjer pa nas je bilo precej manj kot lani.

V letošnje praznovanje občinskega praznika šmarske občine smo se vključili tudi upokoenci. V sodelovanju z litijsko knjižnico smo organizirali razstavo ročnih del – riseljejev, kjer je sodelovalo 17 razstavljalk, večino, a naših članic. Ob odprtju razstave, 13. novembra, kamor je prišlo čez 60 obiskovalcev, je sodeloval Tamburaški orkester FS Javorje.

V ponedeljek, 16. novembra, smo za starejše člane organizirali popoldanski izlet na Kurešček, nato pa smo obiskali g. Vinka Šego, nekdanjega šmarskega župnika, ki že dvajset let župnikuje v Robu pri Velikih Laščah. Preden smo se odpeljali domov, smo se zapejlali še do Retij, kjer smo si ogledali rojstno hišo pisatelja Frana Levstika in obnovljen ILJJEV kozolec, kjer je Levstik poslušal Močilarjevo zgodbo o Martinu Krpanu.

V petek, 20. novembra, smo se pohodniki v sončnem vremenu podali po panoramski poti Javorje – Felič Vrh – Bukovica – Javorje in se nato peš čez Riharjevec vrnili v Šmartno.

Pripravljamo...

V torek, 15. decembra vas vabimo na novoletno srečanje, ki se bo začelo ob 17. uri v šmarskem kulturnem domu; za zabavo bo poskrbel glasbenik Jani Slimšek, ki je bil med nami že na letnem pikniku pri Mačku.

V petek, 18. decembra, vas vabimo na zadnji letošnji pohod; podali se bomo v okolico Štange in se sprehodili tudi po označeni čebelarški poti.

Pred božično novoletnimi prazniki bomo obiskali bolne člane po domovih in v Domu Tisje, se z njimi pogovorili in jim izročili skromna darila.

V soboto, 9. januarja, bomo organizirali tradicionalni novoletni pohod na Jelšo, do gostilne pri Rozi; ob 13. uri se bomo odpravili izpred društvene pisarne in se vrnili do mraka. Rekreacijskega pohoda 4. januarja zato ne bo, v februarju pa bomo z njimi nadaljevali, saj so se letos kar lepo uveljavili!

Boris Žužek

Pomoč družini na domu

Pomoč družini na domu kot socialna oskrba na domu za občane Litije in Šmartna pri Litiji.

Čeprav Center za socialno delo Litija to storitev nudi že od leta 1991 (sprva preko javnih del, od leta 2001 pa zaposluje socialne oskrbovalke), je med vami še mnogo takih, ki se s tovrstno pomočjo še niste srečali ali pa ste z njo bolj skromno seznanjeni.

Gre za pomoč ljudem, ki zaradi starosti, bolezni ali kakih drugih okoliščin, sami ne zmorejo več samostojno živeti, njihovi svojci pa jim, zaradi vsakodnevnih obveznosti, tudi ne morejo nuditi potrebne oskrbe.

Namen pomoči na domu je, vsaj za nekaj časa, nadomestiti institucionalno varstvo. Do pomoči družini na domu ste upravičeni, če:

- ste starejši od 65 let in zaradi starostnih težav ne zmorete več sami skrbeti zase;
- imate status invalida, pomoč na domu pa bi zadoščala, da ostanete še nekaj časa doma;
- imate kot invalidna oseba priznano pravico do tuje pomoči in nege;
- ste kronično bolni, nimate priznanega statusa invalida, vendar pa brez občasne pomoči druge osebe ne zmorete samostojno živeti;
- gre za hudo bolnega otroka ali otroka s težko motnjo v telesnem ali težko, težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Pomoč potrebujete, upravičeni ste ... kaj pa zdaj?

Poklicati morate (ali pa se osebno oglasite) na Center za socialno delo Litija, Ponoziška c. 12, saj se pomoč na domu izvaja pod njegovim okriljem.

Pokličete ali obiščete lahko:

- koordinatorja pomoči na domu: tel. 01/89 00 382 ali
- mu pišite na elektronski naslov: damjana.mihelcic@gov.si
- Za več informacij se lahko obrnete tudi na tajništvo, tel.: 01/89 00 380 ali pa
- obiščete spletno stran CSD.

Po telefonu ali osebno (na Centru za socialno delo, soba št. 8) se s koordinatorjem dogovorite za obisk na domu. Ta obisk je namenjen seznaitvi s storitvijo in pravi k sklenitvi dogovora o nujenju pomoči na domu.

S koordinatorjem ob sklenitvi dogovora natančno določite obliko in vrsto (kakšna pomoč naj se ponudi: kuhanje ali prinašanje enega dnevnega obroka, pospravljanje, prinašanje iz trgovine, kopanje, oblačenje ... ali pa samo družabništvo) ter obseg in pogostost (koliko ur tedensko, mesečno) nujenja pomoči.

Pomoč družini na domu je delno subvencionirana s strani občine, kar pomeni, da občani Litije in Šmartna pri Litiji plačate le del cene za eno uro pomoči. Ta znaša 3,28 eur/uro, lahko pa ste plačila storitve tudi delno ali v celoti oproščeni (o tem odloča Center za socialno delo v posebnem postopku oprostitev).

*koordinatorka pomoči na domu:
Damjana Mihelčič, univ. dipl. soc. del.*

REGIONALNO STIČIŠČE NVO SRCA SLOVENIJE

Napovednik

Akademija NVO 2009/10

Pokriva aktualne vsebine in teme za dvig usposobljenosti članov in zaposlenih v nevladnih organizacijah. V okviru regionalnega stičišča nevladnih organizacij Osrednjeslovenske regije pripravljamo in izvajamo usposabljanja in izobraževanja za povečanje učinkovitosti in kakovosti delovanja nevladnih organizacij. Brezplačna delavnica je namenjena članom društev, zasebnih zavodov in ustanov. Z njo si lahko nevladne organizacije pridobijo koristna znanja za svoje delovanje.

14. januarja: Računovodstvo za NVO

Tudi vaša nevladna organizacija se lahko odloči za uporabo spletnega računovodskega programa miniMAX. Do konca leta lahko brez obveznosti preizkusite delovanje programa. V okviru stičišča bo potekalo brezplačno usposabljanje za njegovo uporabo.

*Dodatne informacije in prijava: 040 365 850,
info@srce-me-povezuje.si,*

Župnija Štanga vabi na uprizoritev

Božične zgodbe

**v petek, 25. decembra 2009, ob 16. in 18. uri
ter v soboto, 26. decembra, ob 16. in 18. uri,
na nogometnem igrišču v Štangi.**

Vabljeni!

Tiskani medij Martinov glas je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 1024. Medij - glasilo Martinov glas prejemajo vsa gospodinjstva v občini Šmartno pri Litiji brezplačno na dom enkrat mesečno
Glavni in odgovorni urednik: Janez Vozel
Člani uredniškega odbora: Jože Grdadolinik (tehnični urednik), Karmen Sadar, Rajko Meserko
Zunanji člani uredniškega odbora: N. Omahen, M. Loc, S. Kermavner
Izdajatelj: Preprinta d.o.o., Izanska 318, Ljubljana **e-mail:** martinov.glas@preprinta.si
Sedež uredništva: Kidričeva 1, 1270 Litija Tel.: 01/ 899 02 82
Tisk: Mond grafika, d.o.o., Ljubljana **Naklada:** 1700 izvodov

Prevod prvega dela Slave vojvodine Kranjske

Ob občinskem prazniku Občine Šmarnto pri Litiji je na gradu Bogenšperk potekala slavnostna akademija s predstavitvijo prevoda prvega dela Slave vojvodine Kranjske.

Ob letošnjem občinskem prazniku smo s slavnostno akademijo na gradu Bogenšperk počastili dva pomembna moža šmarske preteklosti: Sv. Martina in Janeza Vajkarda Valvasorja. Osrednji dogodek slavnostne akademije je bila predstavitev prvega dela prevoda Slave vojvodine Kranjske in predaja knjige, ki nosi številko 1, gradu Bogenšperk.

Celotno delo zajema 15 knjig, vezanih v 4 dele, ki obsegajo skupaj 3.532 strani velikega formata, poleg tega pa še 24 prilog in 528 bakrorezov. Knjiga je bila natisnjena leta 1689, v nemškem jeziku, v Nürnbergu. Do danes je bilo prevedenih le nekaj odlomkov, sedaj pa Slovenci prvič dobivamo celoviti prevod te izjemne knjige, ki nastaja v Zavodu Dežela Kranjska. Častni pokrovitelj prevoda je Javni zavod Bogenšperk.

Poleg Janeza Vajkarda Valvasorja velja kot avtorja Slave omeniti tudi Erazma Franciscija, ki je Valvasorjeve sestavke uredil in oblikoval, dodal je tudi razna pojasnila in pripombe, obenem pa je tudi sam sestavil prvo in peto knjigo. Prva knjiga vsebuje vrsto pesniških voščil, ki so bila v Valvasorjevem času zelo cenjena. Pesmi je spe-

nilo kar osem pesnikov, med njimi je bila tudi ženska avtorica – baronica Katarina Regina von Greiffenberg-Seisenegg. Slava vojvodine Kranjske je okrašena s podobami in zemljevidi, ki so jih kot risarji prispevali poleg Valvasorja še: Janez Koch, Peter in Ivan Werex, Boener in Matija Greischer. Bakrorezci so bili: Andrej Trost, Peter Mungersdorf, Pavao Vitezović-Ritter in Atzelt, nekatere podobe pa so anonimne.

Prevajalci te zahtevne knjige so ob predstavitvi omenili, da je največ težav povzročilo iskanje imen za kraje, gozdove, reke idr., ki jih je Valvasor poimenoval s staronemškimi in starslovenskimi imeni. Ta so se v stoletjih izgubila ali pozabila, treba pa jim je bilo najti današnja slovenska poimenovanja. Pri tem so jim pomagali strokovnjaki in domačini iz celotne Slovenije in tujine. Nekaj okoliških zagat je pomagal razrešiti tudi gospod Jože Sinič iz Šmartnega pri Litiji. Skoraj za neprevedljivo je veljala tudi prva četrtina prvega dela, ki zajema gostobesedno baročno razpravo o izvoru imena Kranjcev. Prof. dr. Božidar Debenjak je prevedel tudi to zahevno poglavje.

Prav tako kot besede, je bilo potrebno preslikati tudi miselnost 17. stoletja in utrip takratnega življenja, lahko rečemo, da je v besedilu povsem ohranjena duša avtorja in da lahko bralec vsrka vase vsak del knjige točno tako, kot si je to zamislil Valvasor pred 320. leti.

Prevod je vsebinsko in oblikovno ohranil vse lastnosti izvirnika. Zaradi vseh dosedanjih sklicevanj in citiranj izvirnika Slave vojvodine Kranjske so ohranili tudi Valvasorjevo originalno paginacijo strani, ki se v prevodu vsebinsko pokrivajo z izvirnikom. To pomeni, da je vsebina, ki je v izvirniku na neki določeni strani knjige, še vedno na prav isti strani prevoda. Slavo so izdelali iz najodličnejših materialov, odlikuje jo izjemen tisk, ročno platničenje knjig in lepljenje prilog, zlatotisk, rebrasti hrbet, prvovrstni papir in usnje ter vezava, ki bodo kljubovala vsem izzivom časa. Po predstavitvi prevoda prvega dela Slave na gradu Bogenšperk sta Zavod dežela Kranjska in Javni zavod Bogenšperk pripravila predstavitev knjige in odprtje razstave »Slava skozi čas« tudi v Državnem zboru Republike Slovenije.

Predvideni izidi naslednjih knjig:

2. knjiga - 30. oktober 2010
3. knjiga - 30. oktober 2011
4. knjiga - 30. oktober 2012
5. Spemne študije in stvarno kazalo: - 30. oktober 2013

Joži Vovk

Javni zavod Bogenšperk

JAVNI ZAVOD BOGENŠPERK

**išče vodiče
po muzejskih zbirkah
gradu Bogenšperk**

Od kandidatov pričakujemo:

- status študent/ke oz. starost nad 18 let
- znanje vsaj enega tujega jezika
- lasten prevoz
- veselje do dela z ljudmi
- komunikativnost in prilagodljivost

NOVIM VODIČEM PONUJAMO:

- delo v prijetnem okolju
- osebni razvoj

Prijave z življenjepisom sprejemamo do 29. januarja 2010.

Izbrani kandidati bodo povabljeni na razgovor.

nom smo si ogledali še vrt z zdravilnimi rastlinami. Odpeljali smo se nazaj do začetka Olimja na domačijo Haler, kjer imajo lastno pivovarno in pivnico. Popeljali so nas skozi pivovarno in nam razložili celoten postopek varjenja piva. Na koncu smo lahko svetlo in temno pivo degustirali, možno pa ga je bilo tudi kupiti.

Sledil je obisk in degustacija v vinski kleti Planinšek v Vršni vasi. Tam so nas pogostili še z ocvirkovko in narezki ter s telečjo obaro. Okrepčani smo se odpravili proti Jazbini, kjer smo si ogledali družinsko podjetje Vitli Krpan, v katerem se ukvarjajo s proizvodnjo kmetijskih in gozdarskih strojev. Podjetje izdeluje zelo kakovostne gozdarske vitle, hidravlične cepilnike drv, klešče za les, razmetalnike silaže in traktorske platoje.

V Močlah v bližini Šmarij pri Jelšah smo obiskali sodobno kmetijo Šket, kjer redijo 75 glav goveda, od tega 42 krav molznic pretežno črno bele pasme. Imajo prosto rejo na rešetkastih tleh.

Strokovno ekskurzijo smo nato zaključili z večerjo na kmečkem turizmu Založnik ob glasbi domačih harmonikašev.

Član UO DPM LIŠ, Aleš Šinkovec

Matičkova domačija med spominom in pozabo

Na prisojnim pobočju vinorodnega Sevniskega hriba, v vasi Sevnno vzhodno od razglednega Primskovega se je ohranila stara domačija Sevnno 13, ki jo domačiji poznajo pod imenom »Pri Matičkovih«.

Domačijo srednjega kmeta so prvotno poleg hiše sestavljali še vrhkletno leseno gospodarsko poslopje, lesen svinjak, kozolec s plaščem na štiri okna in od leta 1962 dalje tudi vodnjak. Domačija je bila dolgo nenaseljena in je propadala, dokler je nista pred približno osmimi leti kupila zakonca Tanja in Marko Kordiš z Gornjega Vrha z namenom, da jo skrbno obnovita in ji ponovno vdahneta življenje.

Matičkova domačija na Sevnem ima že dolgo zgodovino. Čas njenega nastanka in njen stavbni razvoj brez dodatnih raziskav še ni moč povsem pojasniti. Vsekakor je bila domačija zasnovana že sredi 19. stoletja, saj najstarejša omemba njenih lastnikov sega v leto 1869. Takrat se v zemljiški knjigi kot njen lastnik omenja Jakob Šraj. V lasti Šrajevih je ostala vse do leta 1936, ko se je k hiši priženil Alojz Rozina. Rozinovi so ostali lastniki domačije vse do njene prodaje današnjima lastnikoma. O tem kako se je na domačiji živelo pred drugo svetovno vojno je čas že dodobra zabrisal spomin. Za čas po drugi svetovni vojni se nekateri starejši domačini še spominjajo, da so se »Matičkovi« ukvarjali s kmetijo. V hlevu so imeli par volov, s katerimi so obdelovali skromno zemljo, eno kravo za pridelavo mleka in tele. V svinjaku so redili par prašičev. Domačija je imela veliko gozda, ki jim je predstavljal dodaten vir za preživetje. Matičkovi so imeli pod hišo tudi vinograd, v katerem so pridelali nekaj vina, ki so ga shranjevali v kleti pod nekdanjim gospodarskim poslopjem.

Med stavbami na domačiji izstopa hiša, ki je vrhkletno zasnovana stavba prislonjena ob breg. Zgrajena je iz kamna in je ometana. Na glavnem pročelju ima lesen gank, s katerega je vhod v bivalni del hiše skozi lesena vhodna vrata. Hiša je pokrita s simetrično strmo dvokapno streho. Kritina

na strehi je betonski zareznik, s katerim so v šestdesetih letih 20. stoletja zamenjali prvotno slamnato streho. Hiša je delno podkletena. Ima dve kleti, ki sta služili za spravilo poljščin. Njeno bivalno pritličje ima več prostorov: prostorno vežo, »hišo«, »kamro«, črno kuhinjo in »štiblc«. V podstrešju je hiša imela še eno bivalno sobo - »cimer« in kačo z veliko leseno žitno skrinjo.

Zakonca Kordiš sta se letos dokončno odločila obnoviti več let opuščeno hišo. Hišo nameravata temeljito prenoviti ob pomoči lokalnih obrtnih mojstrov in ob sodelovanju s spomeniškovarstveno službo, saj jo želita ohraniti v njeni izvorni podobi. Pred kratkim sta tako na ljubljansko območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije že naslovila pobudo za vpis domačije v register nepremične kulturne dediščine ter pričela z najnujnejšimi obnovitvenimi deli. S prenovo Matičkove domačije želita pobuditi domačine k ohranjanju raznolike in bogate kmečke stavbene dediščine Primskovega z okolico. Ta namreč zaradi spreminjanja načina življenja vse bolj izgublja na pomenu, zato propada in izginja. Z njo želita obogatiti kraj ter domačinom sporočiti kako pomembno je ohraniti lastno identiteto v dobi vse močnejših globalizacijskih tokov in vplivov svetovne »instant« kulture. Znani slovenski etnolog prof. dr. Janez Bogataj je namreč v svoji knjigi Sto srečanj z dediščino med drugim zapisal naslednje: »Različne oblike dediščine pomenijo sredstvo za odkrivanje življenjskih slogov v določenih časovnih obdobjih, kažejo nam kontinuiteto do današnjega časa, ga s svojimi razsežnostmi bogatijo in dajejo motive za razmisleke o novih oblikah ustvarjalnosti«.

Dušan Štepec

Z avtobusom smo se odpravili iz Litije proti Kozjanskemu, kjer smo se v Olimjah, srečali s predsednico DPM Šmarje pri Jelšah Darjo Planinšek. Skupaj smo se odpravili na Jelenov Greben, kjer vzrejajo okoli 100 jelenov in muflonov. Gospodar nam je povedal nekaj besed o njihovi turistični kmetiji, privabil pa je tudi jelene, da smo si jih lahko pobliže ogledali. V

Olimjah je sledil ogled Čokoladnice Olimje. Celoten postopek izdelave pralin in čokolad je ročen, kar daje njihovim izdelkom še večjo kvaliteto. Kasneje smo se vrnili nazaj k minoritskemu samostanu Olimje, kjer nam je pater razložil zgodovino ter nekaj zanimivosti o samostanu, župnijski cerkvi in stari lekarni, ki je ena izmed najstarejših v Evropi. Pred samosta-

OBVESTILA MD INVALIDOV LITIJA-ŠMARTNO

Dejavnosti do konca leta 2009

Tradicionalno prednovoletno srečanje, bo tudi tokrat v kulturnem domu v Šmartnem v petek 18. decembra od 17. uri. Prijave zbiramo v domu invalidov. Rezervacija šteje ob plačilu prispevka. Glede na to, da je v dvorani prostora za 150 obiskovalcev predlagamo, da se čim prej odločite. Prispevek za naše člane je 10 EUR, za spremeljevalce pa 13 EUR po osebi. Cena vključuje aperitiv, večerjo, pol litra pijače in druženje z ansambлом »NAŠ TAMLAD«. Za invalide, ki nimajo prevoza bomo poskrbeli v društvu.

Kopanje v Laškem Vabimo vas na kopanje v Zdravilišče Laško vsak drugi torek v mesecu (8. decembra, 12. januarja 2010). Odhod avtobusa je izpred društvene pisarne ob 15. uri. V Šmartnem lahko počakate pred spomenikom na Ustju. Zaradi organizacije prevoza vas prosimo, da se obvezno prijavite v društveni pisarni ali po tel. 8981-284 najkasneje do ponedeljka. Ob prijavi nam sporočite v katerem bazenu se želite kopati. Za stari bazen je cena za naše člane z vsemi popusti in prispevkom društva je 5,50 EUR, za novi del kopališča pa 7,00 EUR. Cena prevoza je 4,50 EUR. Če imate možnost, je zaželeno, da plačate ob prijavi.

Program letovanj v objektih namenjenim invalidom v letu 2010.

Pomembna za ohranjanje zdravja so tudi letovanja, v letu 2010 jih omogoča ZDIS v Izoli, Termah Čatež, Termah Ptuj, Radencih in Rogiški. Invalidi, ki želijo letovati, naj to sporočijo v društvo do 24. decembra. Na

podlagi prejetih vlog bo socialna komisija pripravila prednostni vrstni red interesentov.

Izola (apartmaji):

14. 01. - 24. 01. (cena: 165 EUR)

03. 07. - 13. 07. (cena: 185 EUR)

04. 05. - 14. 05. (cena: 120 EUR)

02. 12. - 12. 12. (cena: 225 EUR)

Terme Čatež (hišice):

23. 02. - 05. 03. (cena: 230 EUR)

14. 05. - 24. 05. (cena: 230 EUR)

23. 06. - 03. 07. (cena: 220 EUR)

11. 10. - 21. 10. (cena: 195 EUR)

12. 12. - 22. 12. (cena: 230 EUR)

Terme Ptuj (apartma):

11. 09. - 21. 09. (cena: 165 EUR)

Radenci (apartma):

04. 05. - 14. 05. (cena: 230 EUR)

Rogaška Slatina (apartma):

03. 02. - 13. 02. (cena: 165 EUR)

V ceni apartmaja so vključene tudi vstopnice za bazen.

10-dnevna letovanja bomo v društvu razdelili na 5- dnevna, da bomo ustregli čim večjemu številu invalidov.

Cene veljajo do aprila 2010, ko bo ZDIS določil nove cene, ki ne bodo bistveno višje od sedanjih.

Ustvarjalne delavnice

Vse, ki si želite druženja ponovno vabimo, da se pridružite ustvarjalnim delavnicam (opletanje steklenic, izdelki iz lesa, pletenje, kvačkanje, izdelovanje vizitk, izdelki iz das mase, suhe rože...), ki potekajo v društveni pisarni vsak torek ob 16. uri. Naše članice bodo prikazale, kaj so se naučile v delavnicah, ki jih organizira Zveza delovnih invalidov Slovenije- ZDIS, v ka-

tero smo vključeni. Pričakujemo vas z novimi idejami in dobro voljo.

Gledališki abonma

Za ogled gledaliških predstav v Litiji se lahko prijavite v pisarni društva, kjer boste dobili karte po čakalni vrsti.

Rekreativno športni program

V društvu se trenutno izvajajo naslednje aktivnosti:

- pikado sredo od 18. do 19. ure

- namizni tenis sobota in nedelja od 9. do 12. ure

- balinanje sredo od 12.-14. ure na BOB bowlingu

- streljanje ponedeljek in četrtek ob 16. do 18. ure v Šmartne

Donacija dohodnine

Zavezanci za dohodnino lahko izpolnijo »Zahtevo za namenitev dela dohodnine«. V njej navedejo, komu želijo nameniti do 0.5 % dohodnine, ki jim je odmerjena za tekoče leto in za nadaljnja davčna leta (do preklica oziroma vložitve nove zahteve). Davčni urad nato nakaže donacije posameznim upravičencem. Vsem, ki se še niste odločili komu bi namenili ta prispevek se priporočamo. Vsem, ki ste našemu društvu že namenili del dohodnine, se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo.

Plačilo članarine

Obveščamo vse, ki še niso poravnali članarine za leto 2009, da jo lahko poravnajo tudi po položnici na TRR: 02023-0017427804.

Članarina za leto 2010 ostane nespremenjena, za člane 8 EUR, za podporne člane 10 EUR. Invalidi, ki se bodo včlanili v naše društvo do konca leta, NE bodo plačali članarine za leto 2009.

Uradne ure na DI so:

vsako sredo od 8. do 11. ure in vsako prvo sredo tudi popoldan od 14. do 17. ure ter petek od 8. do 12. ure

Mojca Bajc

Novice iz doma Tisje

Jesen v Domu Tisje je vedno barvita, polna dogajanj, ki popestrijo naš vsakdanjik. Vsako jesen imamo kostanjev piknik. Sami se odpeljemo nabirati kostanj, nato pa se poveseimo ob zvokih harmonike z gospo Meri in gospodom Mirkom Vresk z Dol pri Litiji. Letos nam je vreme nekoliko ponagajalo, tako da smo imeli prireditev v domski jedilnici.

Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije je organizirala 1. vseslovensko srečanje prostovoljk in prostovoljcev – voditeljic in voditeljev skupin starih ljudi za samopomoč, ki je bilo 15. oktobra, v dvorani Pungrt v Šmartnem pri Litiji. Srečanja se je udeležilo prek 400 prostovoljcev iz vse Slovenije. Častna pokroviteljica srečanja je bila soproga predsednika Republike Slovenije, gospa Barbara Miklič – Türk. Srečanja smo se udeležile tudi voditeljice skupin za samopomoč v domu... Delavci doma pa smo pomagali pri organizaciji in izvedbi te prireditve.

Lansko leto je bil pevski zbor zaposlenih v Domu Tisje – Dotik izbran za letošnjo organizacijo 11. revije pevskega zbora zaposlenih v socialnovartvenih zavodih Slovenije. Revije, ki je potekala 16.10. v dvorani Pungrt v

Šmartnem pri Litiji, se je udeležilo petnajst zborov in ena plesna skupina, skupaj 280 udeležencev. Slišali smo 30 pesmi, različnih glasbenih zvrsti, od narodnih do popevk. Prireditev smo zaključili s skupno pesmijo vseh zborov - Dan ljubezni. V odmoru prireditve je nastopila tolkalna skupina Perkakšens, prireditev je povezovala gospa Aleksandra Mavretič. Na prireditvi so nastopili tudi pevci domskega pevskega zbora Tisa. Za ostale stanovalce so kanček dogajanja prinesli v dom tudi pevci pevskega zbora zaposlenih iz Doma Jožeta Potrča Poljčane, ki so ta dan nastopili v domu.

Tokratno bralno uro s knjižničarko, gospo Aleksandro Mavretič smo posvetili »Uspešnim ženskam v zgodovini.«

Leonida Razpotnik

Stoji grad, gradič Bogenšperk

Sredi gozda na hribu naše bližnje okolice stoji beli grad. Prelep je nočni pogled nanj, ko se zvečer utrujeni vračamo s poti domov. Mi, otroci in vzgojiteljice iz vrtca Ciciban, smo ga pomenovali grad, gradič Bogenšperk.

Obiskala sta nas baronica Ana Maksimila Valvazor in Jurij, grajski oskrbnik. Pripovedovala sta nam o življenju na gradu, o navadah, oblekah. Baronica je s seboj prinesla lutnjo, instrument tistega časa, nanj čudovito zai-grala in zapela. Bilo je tako prijetno za oko in uho, da bi še kar ostali v daljni preteklost. A baronica in oskrbnik nas že vabita v novo raziskovalno dogodivščino.

V prazničnem decembru se bomo s našimi starši podali na pot v soju bakel. Ste vedeli, da na gradu poleg njiju živi še nekdo? Ne? To je skrat, Čatež mu je ime. Baronica nam je zaupala, kako ga prebudimo in pokličemo iz globokega spanja. Potrebovali ga bomo, saj nam bo pomagal iskati skriti zaklad. To bo fino!

Spomladi, ko bo grad spet odprl svoja vrata, si bomo ogledali notranje prostore in spet kaj narisali ali izdelali. Ob vsaki, čutno doživeti dogodivščini bodo nastajali izdelki otrok katere vam bomo v juniju pokazali na razstavi. Takrat se bo projekt Stoji grad, gradič Bogenšperk slavnostno zaključil.

Tako, za prvo leto smo si zadali kar veliko ciljev. Nekaj je že uresničenih, naslednji se že pripravljajo. Seveda pa brez pripravljenosti za sodelovanje ga. Joži Vovk, dorektorice Javnega zavoda Bogenšperk, ne bi šlo zato, da se ji prijazno zahvaljujemo in se veselimo novih skupnih dogodivščin.

Nasvidenje grad, gradič. Se vidimo, kmalu.

Dogodke za vas spremlja Duši Pevec in Maja Toplak Primc

Šmarski tamburaši navdušili

7. novembra se je mladinska skupina Tamburaškega orkestra Šmartno odpravila na mednarodno tekmovanje tamburaških skupin v Starčevo, mestce v Srbiji, z dolgoletno tamburaško tradicijo. To tekmovanje je bilo za nas nekaj posebnega. Ne samo, da smo imeli enkratno priložnost поблиže spoznati svojstvene načine muziciranja, ki jih v glasbo tamburic vključujejo drugi narodi, ampak smo se nadejali edinstvene kakovosti igranja na ta instrument. Da je temu res tako, se nam je posvetilo že takoj po nastopu prve tamburaške skupine. Ob vsej kvaliteti skupin, pa se do našega nastopa nekako ni bilo moč otrestiti melosa balkanske glasbe. Zato smo z našim repertoarjem glasbe s klasičnim prizvokom nekoliko bolj umetnega stila bili prava popestritev večera. Z vokalnima solistoma Darkom Vidicem in Irmo Hostnik, smo vnesli nekakšno »pavzo« v nenehno preigravanje, sicer virtuosnih, a manj čustveno-dinamičnih skladb ljudske glasbe Balkana. Kvaliteta izvajalcev se je v nadaljevanju koncerta le še stopnjevala do zadnjih nastopajočih in na koncu tudi zaslužen zmagovalnih tamburašev iz Osijeka. Naša skupina se je v domovino vrnila vesela, presenečena nad neizmerno in neskončno gostoljubnostjo domačinov, vselej pripravljenih ponuditi tisto, kar človeku navdaja s hvaležnostjo in mu daje vedeti, da je vedno dobrodošel... In kar je najpomembnejše: v svoji glasbeni avanturi smo se naučili, da glasba, ki jo ustvarjamo res nima meja...

Stanči Škarja

†
ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je 1. 11. 2009, zapustil naš

MARJAN ZAGORC

iz Velike Kostrevnice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sovaščanom ter njegovim stanovskim kolegom lovcom in konjenikom, za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja LD Šmartno pri Litiji, za organizacijo pogrebne slovesnosti, registrom za zaigrane melodije, g. kaplanu za lepo opravljen obred, pogrebni službi KSP Litija in pevcem. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Vsi njegovi

11099001

†
ZAHVALA

Kje so zlati časi, ko srečni skupaj smo bili?
Ko tebe smo imeli, a zdaj te od nikoder ni.
A spomin nate daje nam moč,
da brez tebe učimo se živeti!
V naših srcih še vedno živiš,
zato nas pot vodi tja, kjer sredi tišine spiš.
Tam zopet skupaj smo v nemi bolečini,
a z nami so prelepi in bridki spomini.

28. decembra 2009, mineva peto leto,
odkar nas je zapustil naš dragi mož in oče

ANTON POGLAJEN

1952 - 2004
iz Jablaniških Laz

Hvala vsem, ki se ga spominjate z lepo mislijo, stojte ob njegovem grobu in mu prižigate sveče.

Njegovi: žena Marija, sin Simon in hči Darja s Francijem

11099002

†
ZAHVALA

Pravijo, da je čas,
ki da in je čas, ki vzame.
Je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.

ZVONE ELSNER

3.8.1931 - 13.10.2009

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali sveče, cvetje in svete maše. Zahvaljujemo se župniku g. Marjanu Lampretu za lepo opravljen obred, pihalnemu orkestru Litija, PGD Kostrevnica, pevcem in g. Petru Avblju, za čuteč poslovilni govor. Posebej hvala Darji Tomažič za njeno nesebično pomoč.

Vsi njegovi

11099003

Kdo je živel v njem, kaj se je dogajalo za belimi zidovi, zakaj stoji na vrhu hriba, ali skrat Čatež še živi v njem? Vse to in še kaj se plete po naših glavah. Sklenili smo, da ga поблиže spoznamo zato smo mu namenili dolgo raziskovalno obdobje, celo leto, tja do junija 2010. Prva priložnost se nam je ponudila že na prireditvi Noč čarovnic, kjer smo sodelovali s ustvarjalno delavnico. Zbor čarovnic je sprejel čarobne ukrepe za zanimive dogodke že za drugo leto. Bomo videli, kako uspešni bodo!

Kaj kmalu zatem je potrkalo na naša vrata. Tok, tok, tok. Kdo bi to bil? Radovedne otroške očke so se zazrle v obiskovalca: » Uuaauu, poglej to mušketo!« »Oooo, kako lepa obleka!«

Dan splošnih knjižnic

Pikalo in voditelj Dražen Dragojevič, zaključek projekta Spet beremo domača branja.

Ob dnevu splošnih knjižnic, 20. novembra, smo pripravili dve prireditvi, ki sta zaključili projekta spodbujanja branja. Pri obeh smo sodelovali z drugimi zavodi. Projekt bralne značke za odrasle, Zvesti bralec nas že drugo leto povezuje s Knjižnico Pavla Golie Trebnje. Tudi letos smo zveste bralce nagradili z darilom in pripravili srečanje, ki smo ga poimenovali kar čajanka z zvestimi bralci.

Drugi projekt spodbujanja branja pa je bil projekt z Gimnazijo Litija, Spet beremo domača branja. V priporočilnem seznamu so bile knjige, ki jih gimnazijci berejo za domače branje, odrasli smo te zgodbe že pozabili oziroma jih lahko danes ob ponovnem branju drugače dojemamo. Zaključna prireditev je bila v Gimnaziji Litija, v petek, 20. 11. ob 19. uri. Povezovalac prireditve je bil Dražen Dragojevič,

voditelj oddaje Knjiga mene briga, znan tudi po nastopanju v Imprologi. Pogovarjal se je s pisateljem Matjažem Pikalom. Za glasbeni utrip je skrbela glasbena skupina Gutti. Tudi bralci, ki so brali po seznamu Spet beremo domača branja so bili za svoj trud nagrajeni.

Lepo se je potopiti v mir, ki ga prinaša knjiga.

Izoginiti se hrupu, pozabiti na vsakdanje skrbi. Vse leto smo vam pri tem pomagali, iskali dobre zgodbe, vas vabili na naše prireditve, poskrbeli za izobraževanja, za duhovno rast. Tudi vnaprej bo tako.

Trudili se bomo, da boste zadovoljni z nami, da boste v obeh naših hišah našli znanje, zgodbe, informacije, vse tisto, kar ponujamo vsak dan.

Srečno leto 2010 vam želimo!

Knjižničarja in knjižničarke Knjižnice Litija

Ladak - potopisno predavanje

Osvojiti Himalajo ni mačji kašelj, nekaterim je to uspelo, mnogi so poskušali zaman. Trekking v Ladak je udeležencem približal to goro, povzpeli so se na nekaj tisoč metrov, kjer je človek na meji vzdržljivosti, kjer redek zrak povzroča nemalo težav. Ampak tako visoko je tako lepo, ti občutki ženejo človeka k odkrivanju novega. Indija je dežela skrajnosti, New Delhi, Tadž Mahal zagotovo pustita ogromen pečat. Leh, glavno mesto pokrajine Ladak je zaradi posebnosti nadvse zanimivo. Več o potovanju v ta del sveta vam bo predstavila popotnica, bibliotekarka Erna Jurič.

usi prispevki za knjižnico: Aleksandra Mavretič

Prva samostojna razstava Sonje Perme

Konec novembra se je s samostojno razstavo prvič predstavila Sonja Perme. Predstavila je svoje fotografije, risbe in reliefe, razstavo pa je poimenovala Skozi podobe narave. Čeprav ji življenjska pot ni omogočila formalne umetniške izobrazbe, ustvarja v različnih tehnikah. Zoran Poznič, akademski kipar in mentor skupine LILA je ob razstavi zapisal:

»Fotografska dela Sonje Perme so živ dokaz, da fotografija kot vizualno izrazno sredstvo sodi v sklop umetniških vizualnih praks kot so kiparstvo, slikarstvo in grafika.

Veljajo ista likovno teoretična izho-

dišča; avtorji fotografij morajo pristopati k motivom s podobnim likovnim razmislekom kot ostali vizualni umetniki.

Sonja, dobitnica Zlatega objektiv za leto 2009, govori o toplini, ljubezni, nostalgiji in hrepenenju skozi objektiv kamere, ki je zamenjal slikarski čopič in kiparsko modelirko.

To pomeni, da njeno delo stopa ob bok klasičnim tehnikam in jih na en način celo preseže.

Pred nami so dela zrele umetnice, ki ve kaj hoče in kako to doseči.

Razstava bo na ogled do 15. januarja 2010. Vabljeni!

Vstopite v knjižnico

tudi skozi domačo stran:

www.knjiznica-litija.si

Koledar prireditev v Knjižnici Litija in Knjižnici Šmartno

Dan	Datum	Ura	Prireditev	Kraj
sreda	16. dec.	10.00	Delavnica keramike	Knjižnica Šmartno
četrtek	17. dec.	10.00	Kulturna dediščina: predavanje Dušice Kunaver	Knjižnica Litija

Iz vrtca Ciciban

Mesec november je zadnji jesenski mesec, v vrtcu Ciciban je bil prav tako kot jesen, pisan, raznolik in bogat.

Pričeli smo ga z bučami, čarovnicami in čarovniškimi metlami, pa še kaj bi se našlo. Pestro dogajanje je potekalo na gradu Bogenšperk. Prav poseben dan je bil v vrtcu 10. november, saj sta nas obiskala baronica Ana Maksimila in njen hlapec Jurij, ki je tudi oskrbnik gradu Bogenšperk. Predstavila sta nam

življenje na gradu in obljubila, da se še srečamo. Svoje gibalne spretnosti in sposobnosti smo razvijali v športni dvorani. Otroci iz skupine Čebeline in Pika-polonice so svoje plavalne spretnosti urili v bazenu Osnovne šole Šmartno, saj so pričeli z obiskovanjem tečaja prilaganja na vodo.

PISMO BRALCA

Jara kača o primskovski vodi

Zgodba o čisti oz. onesnaženi vodi na Primskovem se vleče že kot jara kača. Zdi pa se mi, da imamo »srečo« predvsem tisti krajan tega okoliša, ki nismo priključeni na vodovod. Nikoli namreč ne veš, ali je voda pitna ali ne, kdaj jo je treba prekuhavati, kdaj ne in podobno. Hvala bogu, če imaš kapnico, vsaj veš, pri čem si... No, malo težje je takrat, ko nastopi nekaj sušnih tednov in vode zmanjka. Takrat pač pokličiš gasilce, da ti pripeljejo cisterne vode, vendar je tudi z gasilci tako, da je najbolje poklicati tiste najbližje,

ki pa so na žalost iz sosedne občine. Plačaš vožnjo, voda je tako in tako načrpana iz hidranta na črno, in za nekaj časa imaš mir. Če varčuješ, lahko pa se zgodi, da nimaš kaj varčevati, pa vodo preprosto nosiš ali črpaš iz bližnjega potoka Bratenščice; takrat moraš seveda na silo odmisлити, da veš, koliko gnojnice je bilo zlite na travnike ob potoku, koliko odpadkov plava v njem, koliko gnoja se izceja v ubogi potok. No, voda je sicer na videz čista, bolje pa je, da je ne daješ na analizo.

Tudi tako je na Primskovem ali bolj prav – v vasi Primskovo, v tistih desetih domačijah v dolini, ki so pozabljene od boga in župana. Minili sta že najmanj dve leti, odkar nam je šmarski župan »za prmej« obljubil, da bomo tudi v našo pozabljeno dolino dobili vodo iz novega zajetja. Zbrali smo vse zainteresirane, zarisali traso vodovoda, izvolili gradbeni odbor... Dejstvo je, da v našo dolino še vedno

Običaji in navade skozi leto dni

Srečanje z Jožo Gombač, ob izidu druge knjige Običaji in navade skozi leto dni

Ob izidu prve knjige, Ko se korenine razraščajo, je avtorica obljubila, da se srečamo ob drugi knjigi, ker se je ob pisanju prve že rodila ideja za drugo. Pred nami je knjiga Običaji in navade skozi leto dni, kjer izvemo skrivnosti naših babic in dedkov. Rešiti pred pozabo ljudsko izročilo je pomembno delo. Prav zato so domoznanska dela tako dragocena. Vabimo vas na srečanje z Jožo Gombač, ki nas bo popeljala v stare, odmaknjene, a nikoli pozabljene čase. Literarni večer bo 10. decembra, ob 19. uri v Knjižnici Litija. V kulturnem programu bo sodeloval Učiteljski pevski zbor Litus.

Gledališke predstave nas popeljejo v svet, kjer sproščamo svojo bujno domišljijo. To priložnost smo imeli ob obisku gledališke skupine iz Jesenic. Ogledali smo si predstavo z naslovom Fuj, smrdi. Otroci so živalim pomagali očistiti gozd in ob tem spoznavali, kako lahko že zelo zgodaj skrbimo za čisto okolje. V Šmartnem so tudi letos organizirali Martinov sejem. Vrtec se je predstavil s svojo stojnico, na kateri smo razstavljali številne izdelke. Naša stojnica je bila dobro obiskana, z zbranimi prispevki pa bomo pomagali pri nakupu didaktičnih igrač.

V oddelkih vrtca je potekala humanitarna akcija – izdelovali smo igrače za otroke v bolnišnicah. Bile smo pozitivno presenečene nad ustvarjalnostjo mamic, babic in otrok. S to dejavnostjo smo pomagali bolnim otrokom in obogatili sami sebe.

Mojca Dragar, Vlasta Logar

priteka le tista voda, kot že tisočletja. Nobenega bagra še ni videti, ki bi zagrizel v breg in začel kopati jarek, v katere bi položili odrešilne vodovodne cevi. Zdaj nam ni več znano, na koga naj se obrnemo: na župana, na gradbeni odbor ali pa naj se oglasimo kar v Bruslju, kjer imajo v take name-ne menda kar precej denarja; res občasno kaj preberemo, kako so vodo tudi v kakšno odročno vas pripeljali s pomočjo bruseljskih evrov. Očitno je tudi pri tem tako, kot se kdo znajde. V šmarski občini, na katere skrajnem robu živimo, se očitno ne znajdejo. Morda bi morali najeti kakega svetovalca.

Sicer pa bodo tako in tako kmalu nove županske volitve. Takrat nam bodo prav gotovo pripeljali tudi v dolino pod Primskovim vsaj obljube, če že ne tudi vode. Obljubili pa so nam tudi že asfalt!

*Jože Prešeren
Primskovo 3*

Novembrske novice iz šole

V okviru kulturnih dni so si v začetku meseca učenci devetih razredov v Mestnem gledališču v Ljubljani ogledali predstavo Gledališka ura, ki jih je popeljala skozi različne dramske zvrsti in jim predstavila, kako nastane gledališka predstava. Obiskali so tudi Državni zbor, kjer jih je sprejel poslanec g. Gvido Kres.

Učencem od četrtega do devetega razreda so na kulturnem dnevu Ples skozi čas zgodovino plesa in plesne zvrsti predstavile plesalke Glasbene šole Litijske Šmartno pod vodstvom plesne učiteljice Žužane Barth, plesalke plesne skupine NLP pod vodstvom Nataše Lovše Pepelnak, nekdanja učenka naše šole Ines Mandelj ter Tadej in Maruša Premk, večkratna svetovna prvaka v hip-hopu. Učence so plesalci navdušili z izvrstnim plesom in lepimi kostumi.

Sedmošolci so se na tehniškem dnevu pogovarjali o vplivu avtomobilov na naše okolje, obiskali so center za razgradnjo avtomobilov Get ing. v Ribčah ter iz kock Fisher Tehnik izdelali avtomobile na različne pogone.

Na Martinovem sejmu so sodelovali učenci četrtega in petega razreda, ki so na stojnici prodajali izdelke, izdelane pri pouku, in tako obogatili šolski sklad.

Ker se bližajo praznični decembrski dnevi so učiteljice in učenci prvega triletja ob pomoči nekaterih staršev na božično-novoletnih delavnicah izdelovali voščilnice, adventne venčke in raz-

lične novoletne aranžmaje, ki so jih na prodajni razstavi prodali, denar pa namenili za nakup igrač.

Novembra se je začela liga zasavskih osnovnih šol v mini rokometu.

Učenci naše šole so se pridružili humanitarni akciji zbiranja rabljenih, a še uporabnih šolskih torb, peresnic in drugih šolskih potrebščin za otroke s Kosova. Zbrali so preko dvajset šolskih torbic, veliko peresnic, barvic, svinčnikov in zvezkov. Akcijo so organizirali ustanova Skupaj, produkcijska hiša RED in Slovenska vojska.

V novembru so potekala tudi različna šolska tekmovanja v znanju: šolsko tekmovanje iz angleščine za devetošolce, državno tekmovanje iz angleščine za osmošolce in državno tekmovanje v znanju o sladkorni bolezni. Na slednjem so srebrno priznanje osvojili Neža Kokalj in Nastja Hauptman iz osmega ter Matej Ambrož iz devetega razreda. Čestitamo!

Zbrala in uredila V. A.

Kulturni dan

V sredo, 18. novembra, smo imeli učenci OŠ Šmartno delni kulturni dan z naslovom Ples skozi čas.

Kulturni dan je potekal v športni dvorani Pungrt. Udeležili smo se ga učenci od 4. do 9. razreda. Skozi zgodovino plesa nas je vodila plesna učiteljica Žužana Bartha. Ogledali smo si 23 plesnih točk od baleta do hip-hopa, jazz baleta, show danca. Predstavili so nam jih učenci GŠ Litija-Šmartno, plesna skupina NLP pod vodstvom Nataše Lovše Pepelnak, nekdanja učenka OŠ Šmartno balerina Ines Mandelj ter večkratna državna prvaka v hip-hopu Katjuša in Tadej Premk, ki sta nas navdušila, kot vedno.

Kulturni dan je bil zelo zanimiv. Učenci smo bili navdušeni in se že pripravljamo na novoletno plesno tekmovanje, na katerem se bomo razredili predstavili s svojimi plesnimi točkami.

Ana Zaman

Pevski vikend v Seči

V petek, 20. novembra, smo se pevci mladinskega zbora OŠ Šmartno pod vodstvom Selme Gradišek, kot že nekaj let poprej, odpravili na pevski vi-

kend. Po pouku smo se z avtobusom odpeljali do Portoroža in nato naprej do Seče, kjer smo se nastanili v bungalovih Centra šolskih in obšolskih dejavnosti. Že kmalu po nastanitvi smo imeli vaje. Prepevali smo celo soboto in v nedeljo dopoldan. Naučili smo se kar nekaj novih pesmi in skupaj preživeli veliko prijetnih uric. Naša učiteljica in zborovodkinja Selma Gradišek ter korepetitorki Daša Gradišek in Eva Dobravec so bile navdušene nad našim petjem. V nedeljo po kosilu smo se odpravili domov.

Andreja Gradišek in Klavdija Jerin

Martinov sejem

V petek, 13. novembra, je bil organiziran Martinov sejem, na katerem so ponovno ponudili v prodajo svoje izdelke učenci četrtil in petih razredov OŠ Šmartno. V okviru pouka in tehniškega dne so izdelali izdelke, simbolno povezane z martinovanjem in našim krajem. Prodajali so list trte z grozdom, list trte – svečnik, jesenske cvetlične aranžmaje, Šmartinke in Šmartinčke ter pujske – stojalo za svinčnike.

Letos so bile stojnice postavljene v prijetnem ambientu na trgu. Tudi pri stojnici naših učencev so se ustavljali obiskovalci, se pozanimali o izdelkih in jih večinoma tudi kupili.

Članska ekipa nadaljuje z dobro igro

Po osmih odigranih krogih v 1.B ligi ekipa RD Šmartno 99 Herz Factor banka zaseda visoko 2. mesto na lestvici. Do konca jesenskega dela so še tri tekme, zadnja se bo odigrala 12. decembra ob 20 uri v domači dvorani Pungrt. Nasprotnik bo ekipa RK SVIŠ, ki se v letošnji sezoni poteguje za najvišja mesta, tako da lahko pričakujemo pravi sosedski derbi.

Mesec november se je začel z gostovanjem pri prvouvršeni ekipi MRK Krka. Novomeščani so bili premočan nasprotnik, tekma se je končala z rezultatom 33:26 v njihovo korist. Prvi polčas je bil izredno izenačen, tekma je bila na nivoju, napak ni bilo veliko. Drugi polčas se je začel podobno kot se je končal prvi, vendar so v nadaljevanju domači rokometaši napake naše ekipe kaznovali z zadetki in na koncu zaslužno zmagali.

Drugi dve tekmi sta se končali z zmago RD Šmartno 99 Herz Factor banka. 14. novembra je v Dvorani Pungrt gostovala zadnjevršena ekipa Gorišnice, ki ni bila kos razigrani domači ekipi. Tekma se je končala z rezultatom 36:25, v drugem polčasu pa je razlika v 3/4 tekme narasla celo na +20. Že naslednji teden je sledilo težko gostovanje v Železnikih. Kljub temu, da se ekipi dobro poznata, so medsebojne tekme vedno zanimive in nepredvidljive. Gostitelji so na začetku

tekme začeli silovito in povedli 4:1. Ekipa Šmartna se je zbrala in izenačila na 6:6. Z izredno igro v nadaljevanju je bilo to zadnje izenačenje. Vodstva do konca tekme naša ekipa ni več pustila. Številčni navijači, ki so prišli spodbujati Šmarčane so na nogah pospremili igralce do konca tekme. Velja pohvaliti celotno ekipo, saj je prikazala borbeno in zrelo igro na težkem gostovanju v Železnikih. Tekma se je

končala z rezultatom 27:22 v korist RD Šmartno 99 Herz Factor banka. Poleg tekem v 1.B ligi smo v ponedeljek, dne 16. novembra, gostili v Dvorani Pungrt Mladinsko reprezentanco Slovenije. Selektor Slavko Ivezić je imel na ponedeljkovem zboru mladinskih reprezentantov na voljo štirinajst igralcev. Po opravljenem treningu v Dvorani Pungrt so se reprezentantje pomerili z člasko ekipo. Reprezentantje so začeli dobro in vodili do 13. minute do rezultata 7:7. Nato smo Šmarčani prevzeli niti igre v svoje roke in na odmor odšli z golom prednosti. Tudi v nadaljevanju mladi reprezentantje niso mogli razbiti obrambe, prekrški za sedemmetrovke pa so jih stali zmage, saj so domači izkoristili kar devet od desetih dosojenih. Na koncu je bil rezultat 36:28 v korist domačih.

Pri najmlajših selekcijah se tekmuje v šestih kategorijah. Vse so približno na polovici prvega dela tekmovanja, najbolj uspešni so mlajši dečki B, ki so do sedaj zmagali vse tekme in so praktično že v četrtfinalu državnega prvenstva. Najbolj zanimivo je pri kadetih in mladincih, saj morajo oboji do konca prvega dela praktično vse tekme zmagati, da si priborijo nastop v končnici prvenstva.

Za konec želimo vsem našim navijačem in ostalim bralcem Martinovega glasa prelepe decemberske praznike, vesel Božič in srečno novo leto 2010.

Rokometno društvo Šmartno 99 Herz Factor banka

Lestvica						
Mesto	Ekipa	Št.tekem	Zmage	Neodl.	Porazi	Razl.zad. Točke
1.	MRK KRKA	8	8	0	0	272 : 206 16
2.	RD ŠMARTNO 99 HERZ FACTOR BANKA	8	6	0	2	242 : 221 12
3.	RK CELJE PIVOVARNA LAŠKO »B«	8	5	1	2	230 : 207 11
4.	RK SVIŠ PEKARNA GROSUPLJE	8	5	1	2	225 : 219 11
5.	RK AJDOVŠČINA	8	3	2	3	200 : 199 8
6.	RD ALPLES ŽELEZNIKI	8	4	0	4	192 : 198 8
7.	RK GRČA KOČEVJE	8	3	1	4	217 : 228 7
8.	RK GROSUPLJE	8	2	3	3	208 : 227 7
9.	RK SEVNICA	8	3	0	5	227 : 236 6
10.	RK RADEČE - MIK CELJE	8	2	1	5	197 : 208 5
11.	RD ISTRABENZ PLINI IZOLA	8	1	1	6	226 : 253 3
12.	RD MOŠKANJCI - GORIŠNICA	8	1	0	7	191 : 225 2

Društvo »PROSTI ČAS« Šmartno pri Litiji, bo v času zimskih počitnic organiziralo:

ZIMOVANJE NA TREH KRALJIH NA POHORJU

za šolske otroke od 6. do 14. leta starosti.

Namestitev – Penzion Jakec
termin: 13. – 17. februar 2010
termin: 17. – 21. februar 2010

V primeru premajhnega števila prijav se bo zimovanje izvedlo samo v prvem terminu!

Vsebine dela:

šola smučanja, šola deskanja na snegu, tek na smučeh, družabne in kulturne dejavnosti, elementarne igre na snegu, zabavni večeri, sprehodi...

Prijavnico dobite na naši spletni strani info@drustvoprosticas.si

Za dodatne informacije in prijave, smo vam poleg e-naslova na voljo tudi po pošti: Društvo »Prosti čas« Šmartno, Pungrt 9, 1275 Šmartno pri Litiji in po telefonu 031 697 961.

Prijave sprejemamo do petka, 15. januarja 2010, oz. do zapolnitve mest.

Dejavnosti društva Prosti čas v sezoni 2009/10

HURA, PROSTI ČAS:

Brezplačno kopanje na bazenu ob sobotah za osnovnošolce in mladino.*

Kopanje bo potekalo ob sobotah do marca 2010, od 10. do 12. ure.

(Tudi med novoletnimi počitnicami.)

15-urni plavalni tečaj za predšolske otroke od 4. leta dalje.**

Vadba bo vsak ponedeljek od 17. do 18.30, od januarja do marca 2010.

*Predšolski otroci in neplavalci lahko kopanje obiskujejo le v spremstvu odrasle osebe.

** V primeru zanimanja, se bo izvedel še nadaljevalni tečaj.

Dodatne informacije: tel. 031 697-961, prek e-pošte: info@drustvoprosticas.si

Vabljeni ste, da svoje prispevke v elektronski obliki pošljete vključno do 25. decembra 2009

po e-pošti: martinov.glas@preprinta.si

ali na naslov uredništva: Glasilo Martinov glas, Kidričeva 1, 1270 Litija

Tekstovni prispevki naj bodo dostavljeni v word.doc obliki.

Fotografije v .jpg ali .tiff (300 dpi) formatu, logotipi in simboli pa v formatu .ai ali .cdr.

OBJAVE - OGLASI!

Cenik zakupa oglasnega prostora

Naslovnica in hrbtna stran: 1 cm² (barvno) 1,5 € + DDV

Notranja stran: 1 cm² (barvno) 0,75 € + DDV

Cenjene bralke in bralce obveščamo, da lahko osmrtnice, zahvale ali spomine objavljajo tudi v glasilu Martinov glas.

Naročila in informacije na telefon/faks: (01) 899 02 82 ali gsm: 040 996 404